

Seemnetega levivad **rapsi, rüpsi ja valge sinepi**

Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad

I. SEENED ja MUNASSEENED

1. Valgemädanik

Sclerotinia sclerotiorum

Valgemädanik on kõige olulisem seenhaigus rapsil, rüpsil ja valgel sinepil, seda põhjustab seen *Sclerotinia sclerotiorum*. Ulatusliku nakkuse korral võib hävida üle poole saagist. Peremeestaimedeks on ka teised ristõielised, liblikõielised (nt uba ja hernes) ning maavitsalised taimed.

Esmased kahjustustunnused on märgatavad peale taimede õitsemist, kui nakatunud taimed muutuvad üksikult või koldeliselt õlgjateks ning helepruuniks. Kahjustunud taimeosad kattuvad valge viltja seeneniidistikuga. Esmalt tekivad haiguskolded varre keskel ja alumises osas, hiljem kõtrade vahel, liikudes mööda taimede vart edasi.

Taimehaiguse kauglevik toimub seemnetega, lähilevik toimub mullas olevate seenesporidega või varisevate õite kroonlehtedega, mis on eostega nakatunud.

Valgemädaniku kahjustusele omane valge viltjas laik rapsi varre sõlmkohas

Foto: PIRD, Government of Western Australia

Valgemädaniku kahjustusele omane valge viltjas seeneniidistik rapsi varrel

Foto: PIRD, Government of Western Australia

Valgemädaniku kahjustusele omased mustad seeneskleroosiumid rapsi varre sees

Foto: Kevili